

Table 1. Selected Latin expressions and their translation into English and the Romance Languages.

LATIN	ENGLISH	ROMANIAN	ITALIAN	FRENCH	SPANISH	CATALAN	PORTUGUESE
advocatus diaboli	devil's advocate	avocatul diavolului	fautore del diavolo	l'avocat de diable	abogado del diablo	advoc del diable	advogado do diabo
alibi	elsewhere	altundeva	alibi	alibi	álibi	alibi	álibi
amor	love	dragoste	amore	amour	amor	amor	amor
annus mirabilis	a remarkable year	un an remarcabil	un anno notevole	un année remarquable	un año notable	un anus notable	um ano maravilhoso
annus horribilis	a horrible year	un an oribil	un anno horrible	un année horrible	un año horrible	un anus horrible	um ano horrível
bellum	war	război	guerra	guerre	guerra	guerra	guerra
bona fide	in good faith	bună credință	in buona fede	en bonne foi	de buena fe	de bona fe	de boa fé
caritas	charity	caritate	carità	charité	caridad	caritat	caridade
carpe diem	seize the day	trăiește clipa	griappare il giorno	saisir le jour	agarre el día	agarri el dia	agarre o dia
catena	chain	lanț	catena	cadena	cadeia	cadeia	cadeia
causa sine qua non	a necessary condition	o condiție necesară	una condizione necessaria	une condition nécessaire	una causa necesaria	una causa necessària	condição necessária
cave canem	beware of the dog	atenție la câine	guardar da del cane	prendre garde du chien	cuidado con el perro	cura amb el gos	cuidado com o cão
circa	about	circa	circa	acerca	acerca	acosta	acerca
consensus	agreement	acord/ consens	accordo	consensus	consenso	consens	consenso
cui bono?	who stands to gain?	cine câștigă?	si leva in piedi adagnare?	io se tient pour gagner?	quién gaña?	qui ganhe?	quem ganha?
cum laude	with praise	cu elogii	con elogio	con alabanza	con louvor	amb louvor	com louvor
de novo	anew	din nou	anew	à nouveau	de nuevo	de nouv	de novo
deo gratias	thanks to God	mulțumim lui Dumnezeu	ringraziamenti al dio	merci à Dieu	gracias a la Dios	gràcies a la Déu	graças a Deus
digitus	finger /digital	deget /digital	barretta /digitale	doigt / digital	dedo /digital	dit /digital	dedo /dígitio
divide et impera	divide and rule	separă și domină	dividere e regolare	divisier et régner	dividir para gobernar	dividir per governar	dividir para gobernar
erratum	error	eroare	errore	erreur	error	error	erro
ex cathedra	from the chair (with authority)	de la catedră	dalla sedia	de la chaise	de cátedra	de catedra	de cátedra
feria	holiday, vacation	vacanță	vacanza	vacances	vacaciones	vacances	férias
fugit hora	time flies	timpul zboară	il tempo vola	le temps vole	el tiempo vola	el temps vola	o tempo voa
furor	madness	nebulie	folia	foile	locura	bogeria	loucura

LATIN	ENGLISH	ROMANIAN	ITALIAN	FRENCH	SPANISH	CATALAN	PORTUGUESE
dictionarium	dictionary	dictionar	dizionario	dictionnaire	diccionario	diccionari	dicionário
honoris causa	honorary	onorific	onorario	honorifique	honorário	honoari	honorário
in absentia	in one's absence	în absența cuiva	in sua assenza	en son absence	en la ausencia	en l'absència	na ausência
in dubio	in doubt	în dubiu	in dubbio	dans le doute	in duda	en dubte	sem dúvida
in toto	entirely	totalmente	interamente	totalement	totalmente	totalment	totalmente
labor	work	lucru	lavoro	travail	trabajo	treball	trabalho
lingua	tongue	limbă	linguetta	langue	lengua	llengua	língua
machina	machine	mașină	macchina	machine	máquina	maquina	máquina
magna cum laude	with great praise	cu mari elogii	con elogio grande	avec la grande éloge	con grand alabanza amb	grand lloança	com grande louvor
mea culpa	by my fault	din vina mea	del mio difetto	par mon défaut	culpa mía	culpa mia	minha culpa
non obstante	notwithstanding	în ciuda	nonostante	malgré	non ostante	non ostante	não obstante
odium	hatred	ură	odio	haine	odio	odi	ódio
pauperus	pauper	sărac	pauper	indigent	pobre	pobre	pobre
pax	peace	pace	pace	paix	paz	pau	paz
per mensem	monthly	lunar	mensile	mensuel	mensualmente	mensualment	nensalmente
prima facie	at first sight	la prima vedere	a prima vista	à première vue	a primera vista	a primeira vista	à primeira vista
qualitas	quality	calitate	qualità	qualité	calidad	qualitat	qualidade
rara avis	a rare bird	o pasăre rară	un uccello raro	un oiseau rare	una ave rara	una au rara	uma ave rara
regina	queen	regină	regina	reine	reina	reina	rainha
salve!	hail!	salve!	La grandine!	grêle!	salve!	salve!	salve!
summa cum laude	with greatest praise	cu cele mai mari elogii	con elogio grande	avec la grande éloge	con la mayor alabanza	ambla major lloança	com o máximo louvor
vade in pace	go in peace	mergi în pace	andare nella pace	entrez dans la paix	vaja en paz	vaja en pau	vá em paz
velocitas	velocity	viteză	velocità	vitesse	velocidad	velocitat	velocidade
veni, vidi, ...vici	I came, I saw, ...I conquered	am venit, am văzut, ...am învins	sono venuto, you sega, ...yo ho conquistato	Je suis venu, j'ai vu, ...j'ai conquis	vino, vi y venci	vi, vaig i venci	vim, vi e venci
versatile	versatile	versatil	versatile	souple	versatilidad	versatilitat	versatilidade
volente Deo	God willing	cu voia Domnului	volere del dio	disposé de Dieu	se Dios quiera	es Déu vulgui	se Deus quiser

In: *De Onde Surgiram o Espanhol e o Português?*

by Joaquina Pires-O'Brien (PortVitoria.com issue 1, July 2010)